

nibus, ac decretis, ac regulis expressam libere, & licite profequi, & retinere valeat, Apostolica auctoritate, de novo concedimus, & indulgemus, ac perpetuo observari volumus, mandamus, ac decernimus.

Quidquam contra hujusmodi Statuta vetat innovari.

§.3. Et quoniam in magnam Religionum Ordinum perturbationem vergit ostiumque perniciosi novitatibus aperit, si quovis pretextu a quibusvis, quae divino instinctu, ab ordinum eorumdem fundatoribus salubriter instituta sunt, temere impingentur, atque in dubium revocentur; univervis, & singulis personis, tam secularibus, quam quorumvis ordinum Regularibus cujuscumque status, & praeminentiae existant, in virtute sanctae obedientiae, & sub divini interminatione Judicii, ceteris vero ejusdem Societatis personis, ac Religiosis sub excommunicationis lata sententia, & vocis, tam activae, quam passivae privationis penis ipso Jure, & facto, & abque alia declaratione incurrendis, a quibus non nisi a Nobis, vel Romano Pontifice pro tempore existente, (praeterquam in mortis articulo) absolvi, aut alias liberari, aut in pristinum statum restitui valeant, stricte praecipiendo mandamus, & interdici-mus, ne praemissa, vel eorum aliquod contra praefatarum Constitutionum formam, immutari, alterari, aut in formam aliam, seu rationem circa ea induci directe, vel indirecte quovis quaesito colore, aut pretextu curare, aut contra, vel praeter praedicta, seu quavis alia ipsius Instituti substantialia, quae a Praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus confirmata, & stabilita sunt, agere, vel quippiam ulli alii personae quacumque etiam Episcopali, Archiepiscopali, seu Patriarchali, aut alia majori Ecclesiastica dignitate, seu Cardinalatus honore, vel mundana etiam Imperiali, aut alia speciali nota digna potestate, auctoritate, seu excellentia praefulgeant, praeterquam immediate ore ad os, sive per literas Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existenti, vel nostro, aut Sedis Apostolicae Legato, aut Nuncio, vel ipsius Societatis Generali Congregationi, aut Praeposito Generali addendum, minuedum, aut immutandum, sive alterandum proponere quoquo modo audeant, vel praefumant.

Clausula.

§.4. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de latere Legatos sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, definiri, & interpretari debere, & quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane, eadem auctoritate decernimus, praedictis, ac nostra nuper edita, quae incipit: *Circumspecta Romani Pontificis*, aliisque Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

§.5. Volumus autem, quod praesentium transumptis &c.

Datum Romae apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 2. Maii 1591. Pontificatus nostri Anno Primo.

XV.

Dissolutio Unionis Brundusinae, & Uritanae Ecclesiarum, remanente Brundusina Metropolitana, & Uritana suffraganea Archiepiscopi Tarentini.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Regimini universae Ecclesiae divina voluntate meritis licet imparibus praefecti, de Cathedralibus, & aliis Ecclesiis, ipsarumque Pastorum, quo populus eis commissus in via Domini dirigatur, feliciter, quantum Nobis ex alto conceditur, Nos cogitare convenit, idque, ut facilius sequatur, dum unicuique Ecclesiae proprium Pastorem praesse debere cognoscimus, expedire, earundem Ecclesiarum jam pridem factam unionem dissolvimus, prout, temporis conditione, & rerum qualitate pensata, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§.1. Dudum si quidem carissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum Rex Catholicus, ad quem nominatio personae idoneae ad infra-scriptas Ecclesias, dum pro tempore vacant, ratione Regni Siciliae, cujus ipse Philippus etiam Rex existit, ex privilegio Apostolico, cui non est haecenus in aliquo derogatum, spectat, & pertinet, considerans, quod cum propter unionem Brundusinarum, & Uritanarum Ecclesiarum auctoritate Apostolica dudum invicem perpetuo factam, ac hujusmodi unionis occasione, varia exinde, gravesque lites, & discordiae inter Brundusinae, & Uritanae Civitatum Communitates, & homines exorta fuissent, & continuo vigerent, in dies magisque accenderentur in scandalum, & damnum plurimorum, statumque Civitatum, & Ecclesiarum hujusmodi perturbationem non modicam, fel. recordationis Papae Sixto Quinto Praedecessori nostro humiliter supplicavit, quatenus unionem hujusmodi dissolvere dignaretur.

§.2. Idem Praedecessor negotium hujusmodi Congregationi Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Rebus Consistorialibus Praefectorum examinandam, & postea sibi referendam commisit: qui demum, tam Philippi Regis, quam Civitatum hujusmodi pluries auditis agentibus, & Procuratoribus, visisque videndis, & consideratis considerandis, unionem ipsarum censuerunt dissolvendam. Quin etiam Ecclesiae ipsae, & Civitates, quae competentes habebant Dioeceses, & unaquaeque proprium Praefulem, ac Pastorem habere, exindeque me-

Ex Regest. in Cancell. Apo. Sol.

Exordium.

Philippus V. supplicavit Sixto V. pro dissolutione, de qua in rubrica.

Rem Sixtus Congregationi Consistoriali examinandam remittit, quae stat pro dissolutione.

Causa factae dissolutionem.

melius, commodiusque a suo quoque Pastore regi, gubernarique possent.

§.3. Unde Nos considerantes, quod si unio praedicta perpetuo dissolveretur, & litibus, discordiisque praedictis, indeque provenientes scandalis, & inconvenientibus opportune obviaretur, ac alias utriusque Ecclesiae, & Civitatis personarum paci, & tranquillitati consuleretur. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, quod semper in unionibus, & dismembrationibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interest, unionis, annexionis, & incorporationis, aliorumque praemissorum, ac inde sequentium, & de necessitate, seu alias quomodolibet exprimerentur tenores, ac mensurarum dictarum Ecclesiarum, & cujuslibet earum fructus, ac illarum veros, & annuos valores, ac litium, & causarum super quibuscumque praetensionibus, ac unionis, annexionis, & incorporationis praedictarum occasione motarum, & pendentium statum, & merita, nominaque, & cognomina Judicum, & colligantium, necnon jura, & praetensiones praesentibus pro expressis habentes, necnon omnes, & quascumque causas inter communitates, & homines praedictos super quibuscumque praetensionibus, ac illarum, & unionis, annexionis, & incorporationis praedictarum occasione quaecumque motas, & quomodolibet introductas, & indefinitas pendentes ad Nos harum serie advocantes, illasque, ac lites quascumque, cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis extinguentes, & perpetuum silentium hinc inde desuper imponentes, ex praedictis, & aliis rationabilibus causis animum nostrum moventibus, praemissa causa, cogitatione, ac re mature discussa de Venerabilium Fratrum nostrorum ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium consilio, & assensu, unionem, annexionem, & incorporationem de dictis Ecclesiis Brundusinae, & Uritanae nunc per obitum bonae memoriae Bernardini olim Archiepiscopi Brundusinae, & Uritanae, qui extra Romanam Curiam debitum naturae persolvit, Pastoris solatio destitutus, alias, ut praemittitur, factas, quarum tenorem haberi volumus pro expresso, Apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo dissolvimus, itaut, ex nunc de cetero ipsae Ecclesiae non amplius sint, nec intelligantur unitae, sed unaquaeque de perse, ipsaque Brundusina Metropolitana, Uritana vero tantum Cathedralis remaneat.

Jus nominandi ad utramque Ecclesiam Philippo V. tribuit, pensionesque reseratas confirmat.

§.4. Et nihilominus augmentum dotis eidem Ecclesiae Uritanae, per eosdem communitatem, & homines dictae Civitatis Uritanae ideo factam, ut alia Metropolitana, ut ipsi instabant, remaneret, seu fieret, ita etiam illis consentientibus, jusque nominandi personas idoneas ad dictas Ecclesias, sic olim unitas, pro dicto Philippo Regi, ex privilegio Apostolico, cui non erat haecenus derogatum, competebat, sibi, & successoribus suis firma, & illa respectiva Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

perpetuo remaneat; itaut de coetero idem Philippus Rex, & successores sui personas idoneas ad unamquamque praedictarum Ecclesiarum, super quarum fructibus antiqua pensio quingentorum Ducatorum, seu scutorum, quam Nos super utriusque fructibus pro cujuscumque rata solvendam esse volumus certa, seu certis personis Ecclesiasticis, illam annuatim percipientibus Apostolica auctoritate praedicta reservata reperitur, tam hac prima vice, quam quoties illas deinceps vacare contigerit, nominare possint, prout ipse Philippus Rex ante unionis hujusmodi dissolutionem ad ipsas Ecclesias unitas nominabat, ac nominare poterat.

Uritanam ecclesiam Tarentino subiecit Archiepiscopo.

§.5. Distinctam Ecclesiam Uritanam Cathedralis remanentem Ecclesiae Tarentinae, & illius Archiepiscopi nunc, & pro tempore existentis suffraganeam constituimus, & assignamus.

Brundusinae Ecclesiae nulla addit Castra.

§.6. Insuper praedictae Ecclesiae Brundusinae, pro sua Dioecesi ultra eam, quam prius habebat, Castra Celini, Guagnani, Salicis Veliae, & Severani, quatenus de ipsa Brundusina Dioecesi non sint cum eorundem Castrorum districtibus, Territoriis, juribus, & pertinentiis, ac locolis, & habitatoribus illa a Dioecesi Uritana, quatenus de ea existant dismembrando, & separando eisdem auctoritate, & tenore etiam perpetuo concedimus, & assignamus.

Unicuique Civitati sua confirmat privilegia.

§.7. Volentes, & dicta auctoritate decernentes, ac mandantes, quod decima, quas Ecclesia Brundusina in Territorio Ecclesiae, & Civitatis Uritanae vigore Donationis Tancredi, seu cujuscumque alterius tituli praetendebat, eidem Ecclesiae Brundusinae salva etiam remaneant, nominaque, & Denominationes Castrorum, & locorum, quae unicuique dictarum Civitatum Brundusinae, & Uritanae, post unionis, annexionis, & incorporationis hujusmodi dissolutionem remanebant, in suis exinde consuecendis literis exprimi, & specificari, declararique possent, & deberent.

Derogat obstantibus.

§.8. Non obstantibus voluntate nostra Apostolica, & quatenus opus sit, de jure quaesito non tollendo, ac quibusvis aliis Apostolicis, necnon etiam in Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, & generalibus Constitutionibus, & ordinationibus, ac dictarum Ecclesiarum, etiam juramento roboratis statutis, consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, etiam illis, ac eorum Praefulibus, Capitulis, & quibusvis aliis Superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis aliis Derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis irritantibus, & aliis Decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, ac Consistorialibus, & aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus illorum omnium, & singulorum tenores pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

1591. Claufula: Dat. die 8. Maii 1591. An.I.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis &c. Datum Romae in Monte Quirinali anno incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo primo. Sexto Idus Maii, Pontificatus nostri anno Primo.

XVI.

Forma promovendi ex praescripto Concilii Tridentini, ad regimina Ecclesiarum Cathedralium, & aliarum dignitatum, de quibus consistorialiter providetur.

De his agit in Concil. Trident. sess. 7. cap. 1. sess. 24. cap. 2. & sess. 25. cap. 1. & antea in Leonis X. Constit. VIII. Superna Tom. 3. Par. 2. fol. 295. & postremo in Six. V. Constit. CXVII. Immenfa in 3. Congreg. To. IV. Par. IV. fol. 392.

GREGORIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Salus gregis pendet a bono pastore.

¶ Nus Apostolicae servitutis, ad quod nuper nos dignatio divina provexit, assidue admonet, in eam potissimum curam Nobis esse pastoralis sollicitudine incumbendum, ut quae a sacris oecumenicisque Conciliis pro communi totius Christiani populi salute, pie prudenterque statuta sunt, nulla aut temeritate violentur, aut negligentia deserantur: ea praesertim quae ad bonos, idoneosque Pastores Cathedralibus, ac Superioribus Ecclesiis gubernandis praeficiendos pertinent: nam si in quibusvis Ecclesiae gradibus, & ministris, curandum est tales eligi, qui in Religione, & sanctitate fideles aedificent, multo certe magis elaborandum est, ne in ejus electione erretur, qui supra omnes gradus constituitur, cui tamquam servo fidei, & prudenti totius familiae cura traditur, qui ad omnem virtutem & mandatorum Dei observantiam aliorum forma esse debet, cum certum sit gregis salutem magnopere pendere ex boni Pastoris praesanti vita, & doctrina.

Concilium, & saepe Tridentinum insignes viros ad Cathedralibus Ecclesiis eligi decrevit in locis citatis in tubercula.

¶.1. Sane Venerabiles Patres, qui ex toto Terrarum Orbe ad sacrum generale Tridentinum Concilium a Summis Pontificibus Praedecessoribus nostris evocati magna frequentia convenerunt, cum in aliis rebus multis praeclearum studium ad corrigendos depravatos mores, & collapsam Ecclesiasticam disciplinam restituendam, ostenderunt, tum in eo potissimum insigni zelo, magnaque cum laude laborarunt, ut rationem invenirent, qua viri doctrina, pietate, prudentiaque excellentes, & in Ecclesiasticis functionibus diu multumque versati, Ecclesiis Cathedralibus praesicerentur.

Hic Pontifex uti Episcopus

¶.2. Nos igitur, qui cum in minoribus constituti, Cremonens. Ecclesiam regere-

mus, in eodem Concilio cum sanctis, & egregiis illis Patribus interfuimus, & Concilio absoluto ad Ecclesiam nostram reversi magno semper desiderio flagravimus, ut tam salubria generalis Concilii decreta executioni debitae mandarentur, atque ut id fieret pro virili parte curavimus. Multo nunc magis, cum disponente Domino omnium Ecclesiarum cura, & sollicitudo nos premit, summo desiderio tenemur, ut Pastores ii praeficiantur Ecclesiis, qui opus suum, & ministerium impleant, & de ovium salute nos in Domino laetificent.

¶.3. Illud autem in hoc saluberrimo, & pernecessario negotio, quod est de Episcopis eligendis, & praeficiendis videtur esse praecipuum, ut instructio, examen, & inquisitio, de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia promovendorum, tam accurate fideliter, ac serio instituantur, ut omnis fallacia furo semoto, certo confidere valeamus, tales a Nobis Christi gregi pascendo esse praepositos, quales tantum onus, Angelicis videlicet humeris formidandum, exigit, & quales ille expetit, qui pro iisdem ovibus redimendis propriae vitae, ac sanguini non peperit. Et quidem in hac parte providentia dicti Concilii Tridentini minime defuit, cum statuerit, ac mandaverit, ut in Provinciali Synodo per Metropolitanum habenda, praescriberetur quibusque locis, & Provinciis, propriae examinis, seu inquisitionis, aut instructionis faciendae forma, Romani Pontificis arbitrio approbanda, quae magis eisdem locis utilis, atque opportuna esse videretur.

Concilium, mandavit, ut in quibuscumque locis per Metropolitanum in Synodo praescriberetur forma examinis, & instructionis.

¶.4. Verum neque id haecenus nisi a paucissimis factum est, neque spes est, nisi longissimo temporis spatio, ut ab omnibus fiat; atque interim, dum certa examinis sive inquisitionis ratio a Provincialibus Conciliis expectatur, petit uber ille fructus, qui ex tam utilibus Concilii Generalis decretis sperari posse videbatur, & experientia ipsa docuit per tot annos a publicatione Concilii praedicti elapsos, quid in unaquaque Provincia opus sit, quidue possit fieri.

Sed in paucissimis locis id exequutum fuit

¶.5. Habita igitur cum Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus matura deliberatione, ac de eorum unanimi consilio, & assensu, praesenti nostra perpetuo valitura Constitutione decernimus, ut cum extra Romanam Curiam, examen, instructio, sive inquisitio faciendae erit, nemo omnino cuiuscumque status, gradus, conditionisve fuerit, inquisitionem praedictam sibi arrogare praesumat, sed integrum hoc negotium iis, qui a praedicto Tridentino Concilio designantur, Apostolicae videlicet Sedis Legatis, seu Nunciis Provincialium, aut ejus de quo inquisitio fit, Ordinario, eoque deficiente, Ordinariis vicinioribus relinquatur; nisi iustis de causis, Nobis, aut pro tempore existenti Romano Pontifici per speciale mandatum alieni alteri hoc munus quandoque committendum esse visum fuerit. Quod si forte aliquis praedictorum, consanguinitate, aut affinitate usque ad tertium gradum inclusive promovendum continge-

Hic ideo Pontifex designat personas, quibus committenda erit instructio, & examen extra Curiam.

tingeret, ut omnis suspicio carnalis affectus a tam sancto negotio repellatur, ille quidem eo casu censetur exclusus, atque ad eum, qui proxime sequitur, hoc est, si Legatus excludendus erit, ad Nuncium, si Nuncius ad Ordinarium, si Ordinarium, ad viciniorum Ordinarium inquisitionis officium deferatur.

Et in Curia.

¶.6. In Curia vero haec functio spectet, vel ad eos Cardinales qui a Nobis, vel pro tempore existente Romano Pontifice deligentur, vel ad Cardinales earum Provincialium, seu Regnorum, apud Nos, & Sedem Apostolicam Protectores, in quibus Ecclesiae ipsae consistunt, si tamen ad ipsos hujusmodi vacantium Ecclesiarum relatio pertinebit; quod si de Episcopo, vel Metropolitanano extra Romanam Curiam degente, ab una Ecclesia ad aliam ex aliqua gravi, & iusta causa transferendo agatur, hoc minus deficiendum Legato, vel Nuncio Apostolico ejus Provinciae, aut Regni, ubi Ecclesia ipsa, a qua transfertur, sita erit, ad Metropolitanum si Episcopus, ad Suffraganeum vero antiquiorem residentem, si Metropolitanus transferendus erit, pertinere declaramus.

Formamque instructionis, & examinis praescribit.

¶.7. Deinde, quia sacrum Tridentinum Concilium, non sine magna ratione eminentes personas, & quae negotii magnitudinem probe intelligerent, ad hoc officium nominavit, declaramus, & statuimus, tam Legatos, sive Nuncios, quam Ordinarios, vel alios ab hac Sancta Sede forte delegandos, non per Auditores, aut Vicarios, aliosve ministros, sed per se ipsos inquirendi munus exercere debere, quamvis ab hujusmodi personis, aliisque viris peritis adjuvari possint. Et si Praelatus inquirens, per se non posset ob locorum distantiam testes examinare circa articulum aliquem, ut legitimos natales, vel aetatem, aut aliquid ejusmodi, licebit ei articulum illum alteri personae in dignitate Ecclesiastica constitutae subdelegare, non autem universam inquisitionem. Quod si forte contingat, aliquem supradictorum legitime impediri, ut per se hoc munus praestare non possit, ad alios ea cura transferretur, qui sunt ab eodem Concilio Tridentino ad hoc officium designati, ut supra dictum est, de iis qui ob consanguinitatem, vel affinitatem ab hoc munere excluduntur. Ad haec, ut mens ejusdem sacri Concilii recte, ac fideliter debita executioni mandetur, & tale sit examen, quale requiritur in negotio tanti ponderis, declaramus, ac statuimus, non esse in vita, ac doctrina promovendi investiganda eam rationem adhibendam, ut ab ipso promovendo articuli offerantur, ac testes producantur, sed oportere, ut Praelatus, qui munus inquirendi suscepit, articulos conscribat, atque ipse ex officio suo illos testes vocet atque examinet, quos de rebus inquirendis sincerum, & a fidele testimonium duros esse existimet. Verum, ut inquisitio praedicta facilius, ac plenius perfici atque expediri queat, utile erit, si Praelatus, qui inquisitionem facturus est, vel a promovendo, vel

ab alio aliquo confici curet schedulam, in qua sint ordine descripta nomen promovendi, cognomen, patria, parentes, ordo, gradus, professio, functio, siquam is forte exercuit, loca in quibus, aut Theologiae, vel Juri Canonico operam dederit, aut longo tempore versatus fuerit, denique amici, ac familiares, qui tam ipsum, quam parentes ejus intime norint. Quod si promovendus documentum aliquod exhibere voluerit, unde ipsius aetas, gradus, dignitas, sacri Ordines, functio, officia, muneraque, aut aliquid ejusmodi comprobetur, admittendum, ac processui inferendum erit, modo documentum publicum, seu authenticum fuerit.

Quive testes desuper recipi possint.

¶.8. Illud quoque prohibendum censuimus, ac expresse prohibemus, ne ad testimonium dicendum de fide Catholica, vita, moribus, doctrina, atque aptitudine ad regendam Ecclesiam quilibet homines admittantur; sed viri tantum graves, pii, prudentes, docti, qui de qualitatibus promovendorum rectum iudicium ferre valeant, ac ut supra diximus, sincerum, ac fidele testimonium dare velint. Proinde, tam cognati, ac nimum familiares, quam inimici atque aemuli excludendi erunt. Porro testes ejusmodi, Praelatus qui examen, seu inquisitionem habiturus erit, seorsum, ac sigillatim examinabit; & si quando judicaverit expedire, eis ad memoriam reducet tum juramenti vim, tum perjurii gravitatem; eosdem etiam serio, & graviter admonet, ipsos reos futuros apud Omnipotentem Deum eorum omnium, quorum, vel committendo, vel omittendo rei erunt, qui promovebuntur, si vel falsa narranto, vel reticendo vera, in causa erunt, ut homines indigni, vel minus idonei ejusmodi Ecclesiis praeficiantur. Diligenter etiam testimonium qualitates cognoscere studebit, ac potissimum, quam sint ad promovendos affecti, ut inde coniciat utrum ex affectu, an ex veritate testimonium dicant. Denique cum testes de qualitatibus promovendi interrogabit, dabit operam, ut quoad fieri poterit, omnia, & singula, quae ad praedictam inquisitionem facere videbuntur, per ipsos exprimantur.

Qualitatesque promovendorum, quae probari debeant.

¶.9. Quamvis autem qualitates omnes promovendorum, quae in generalium Synodorum decretis, aliisque canonicis sanctionibus continentur, probe cognita esse debeant iis, quibus inquisitionis officium demandatum est, quales sunt natum esse ex legitimo matrimonio, atque ex parentibus Catholicis, annum trigessimum jam explevisse, sacris Ordinibus, saltem ante sex menses initiatum esse, gradum Doctoratus, aut licentiae in Theologia, vel Jure Canonico, aut certe publicum alicujus Academiae testimonium obtinuisse, quoad alios docendos idoneus esse declaretur, ad haec in Ecclesiasticis functionibus diu esse versatum, item fidei puritate, innocentia vitae, prudentia, usu rerum, integra fama, doctrina denique praeditum esse; tamen quia circa doctrinam plures fraudes committi solent, &

sepe contingit, ut nonnulli scientia vacui, de solo Doctoris titulo, aut privilegio gloriantur, volumus, ut de eorum etiam doctrina diligenter inquiratur, qui vel Doctoratus, aut licentia titulis, & privilegiis gaudent, vel etiam a publicis Academiis testimonium habuerunt, quod idonei essent ad alios docendos, nisi forte aliquorum insignis doctrina, ex publica ipsorum functione notoria esset. Ita vero inquisitio facienda erit, ut quibus in locis, quanto tempore, & quo fructu Theologiae, vel Juri Canonico promovendus operam dederit cognoscatur. Et quoniam in quibusdam Provinciis nulla sunt Studia generalia, neque ulla publica Scholae, neque usus habet, ut qui studiis operam navant, ullis Doctoratus aut licentiae insignibus decorentur, declaramus in ejusmodi locis sufficere, si testimonio virorum gravium, & sacrae Theologiae, vel juris Canonici peritorum constet, promovendos ea scientia Theologiae, vel Canonum vere pollere, ut idonei sint ad ea docenda, quae Populum Christianum scire oportet, ac muneri sibi injungendi necessitati valeant satisfacere. Testes praeterea deponant, se de scientia promovendorum certos redditos esse ex eo, quod praedictos promovendos, specimen suae doctrinae, publice, vel privatim dedisse cognoverint. Quod autem ad Regulares pertinet, cum ad Ecclesias Cathedralis promovendi fuerint, ne fraus ulla subreperere possit in eo, quod idem Tridentinum Concilium statuit, ut Regulares a suis Superioribus sufficientis doctrinae testimonium habeant; Declaramus, nomine Superiorum eos dumtaxat intelligendos esse, qui nullum sui Ordinis Superiorem agnoscunt, sive ii cujusvis Ordinis Abbates, Magistri, aut Ministri, Praepositi Generales, aut quarumlibet Congregationum Praesidentes, sive Definidores, aut Visitatores Capitulum Generale representantes, sive alii quocumque vocabulo nominentur, & in eorum absentia ipsorum Vicarii, seu Commissarii Generales, vel in Romana Curia Procuratores Ordinum, aut Congregationum Generales in hac parte succedant. Et nihilominus praeter Superiorum testimonium, qui fidem facient ejusmodi Regulares ad alios docendos idoneos esse, volumus ea servari, quae de iis diximus, qui publicum suae doctrinae ab aliqua Academia testimonium habent; ut videlicet serio inquiratur, an Regulares ad Cathedralis Ecclesias promovendi, eos progressus in studiis fecerint, qui in futuro Antifite requiruntur.

Abolutis praedictis, & etiam si nulli inquisitione de Statu Ecclesiae, professionem fieri a promovendis jubet.

§.10. Post inquisitionem vero de fide, vita, moribus, doctrina, & prudentia promovendi, necnon informationem de Statu Ecclesiae, aliisque necessariis rebus, quae pariter coram superius expressis Praelatis, juxta ejusdem Concilii decreta fieri debet, professio fidei Catholica a promovendo faciendae erit: quam quidem ab eo dumtaxat recipiendam esse declaramus, ad quem inquisitio pertinebit, nisi forte, qui professionem emissurus est, a Praelato inquirente longe distet; tunc enim is Praelatus ex subdelega-

tione inquirentis, professionem admittere debet, cui promovendus vicinior erit; quod idem intelligatur de informatione de Statu Ecclesiae accipienda, si quando contingeret, ut in alia Provincia, sive Regno esset Ecclesia, in alio promovendus. Recipiet autem Praelatus professionem promovendi, praesente Notario publico, ac testibus, atque eam a se admittam, ac receptam propriae manus subscriptione testabitur. Is quoque, qui professionem ejusmodi fecerit, in eo loco, ubi proprium nomen profitentis exprimi solet, nomen suum manu propria adscribet. Denique his peractis, Notarius publico instrumento fidem faciet de professione praedicta adhibitis testibus, ut praefertur. Ubi vero totum examen, seu inquisitio de persona promovenda perfecta fuerit, ea in instrumentum publicum redacta, cum toto testimonio, ac professione fidei emissa, ad hanc Sanctam Sedem, ut Concilium statuit, quam primum clausa, & obfirmata in forma authentica transmittenda erit. In qua re observari volumus, ut professio fidei iidem omnino verbis descripta sit, quae in ea forma continentur, quam felicis recordationis Pius Papa Quartus Praedecessor noster statuit observandam; & ut Praelatus, qui instructionem, examen, & inquisitionem fecit, vel per literas separatas simul tamen cum processu mittendas, vel per subscriptionem dicti processus significet, quanta fides testibus examinatis, eorumque dictis, & scripturis productis suo iudicio habenda sit, simul etiam quid de promovendo ipse sentiat.

§.11. Processus autem sic formati, & ad Curiam transmissi, a Cardinale, cui proponendi munus incumbit, & a tribus Prioribus Ordinum Cardinalibus, ut moris est, juxta formam Concilii praedicti subscribentur, & expediuntur. Volumus autem, ut Cardinalis relator, moneat promovendum, si praesens in Curia fuerit, ut juxta Concilium Lateranen. novissime celebratum, omnes Cardinales, sive majorem partem Collegii adeat antequam Ecclesiam proponat, ut quae a referente Collega sint audituri, oculata fide quantum ad personam promovendi attinet, cognoscere possint.

Inquisitionis processus, a Cardinalibus Prioribus Ordinum in Curia, postea examinari praecipitur.

§.12. Haec porro omnia, quae de promovendis ad Ecclesias Cathedralis dicta sunt, ad eos etiam pertinere, atque in eorum promotione servanda esse declaramus, & decernimus, qui nominati, praesentati, aut electi fuerint ad dignitates Abbatiales, ac Prioratus, seu Praepositos, Monasteriorum regimina, aut alias Regularium cujusvis Ordinis, aut etiam secularium praefecturas, de quibus consistorialiter provideri contigerit; atque eos praesertim, quibus praeter curam, & regimen Monachorum, aut Canonicorum Clericorumque, Regularium, vel secularium, annexa est in populum jurisdictio spiritualis, vel temporalis, excepta tamen aetate, circa quam nihil innovamus.

Eandemque inquisitionem fieri mandat, de promovendis ad Ecclesias, de quibus consistorialiter providetur, cum certis declarationibus.

§.13. Quo vero ad doctrinam, cum generalia Concilia non statuant, ut persona pro-

XVII.

De Immunitate Ecclesiarum, quibusdam exceptis casibus, inviolabiliter observanda.

Ad quod habes etiam dispositionem Concilii Tridentini Sess. 25. Cap. 20., & Bullam Joan. XXII. Ex parte.

GREGORIUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

CUM alias, nonnulli Praedecessores nostri, & praesertim fel. rec. Sixtus Papa Quartus, necnon Pius etiam Quintus, sancto zelo ducti, diversas facultates, & indulgentias extrahendi, etiam in casibus quibusdam a jure non permittis, ex Ecclesiis criminosis, & delinquentibus, compluribus secularibus Principibus, eorumque Curis, & Magistratibus, sub variis modis, & formis concesserint, prout in illis plenius continetur.

Pius V. & Sixtus IV. eorum casibus permittit extrahi Ecclesias, homines criminosos.

§.1. Experientia postmodum docuit, tum ob diversitatem, & differentiam hujusmodi indulgentiarum, tum quia plerique eorumdem Principum Ministri, ex hoc ipso illa diversimode, etiam latius, quam parerat, & ad suum libitum interpretandi occasionem arripuerunt, illisque abuti coeperunt, subortam esse non mediocrem in aliquibus locis, libertatis, & immunitatis Ecclesiasticae perturbationem, & confusionem, alibi vero, ne ipsos quidem laicos indultis hujusmodi uti voluisse, aut potuisse, quod Populis, inveterata erga Ecclesias reverentia, devotis, & assuetis, scandali potius, quam quietis occasione perberent. Illud etiam absurdum sepe numero sequutum est, ut infimae interdum conditionis laici, non modo juris, sed etiam literarum penitus ignari, & imperiti, dum, quae potestates, aut Ministri Curiae secularis in aliquo Castro, aut Oppidulo jurisdictionem exercebant, facultatum, & indulgentiarum hujusmodi limites longe exceperint, eaque suo arbitratu in sensus minus rectos, & ab intentione concedentis omnino alienos, detorserint, & illorum praetextu quicquid sibi in mentem venit, attentare praesumpserint, in grave jurisdictionis, & immunitatis Ecclesiasticae praedictae, locorum, & personarum divino cultui dicatarum contemptum, ipsius divinae majestatis offensam, & scandalum plurimarum. Quare pro commisso Nobis a Domino Pastoralis officii munere, praedictis absurdis, & scandalis obviare, ac differentias hujusmodi ad uniformem regulam reducere, omnemque dubitandi, ac perperam interpretandi occasionem dilucida declaratione submovere, abusus tollere, & ne Ecclesiastica jura plane conculcentur, & negligantur, oportune providere decrevimus, prout etiam dictus Sixtus Praedecessor noster iidem de causis motus statueret decreverat, licet morte pra-

Sed secularium Principum Ministri d. facultate abuti sunt, & mala hic enarrata evenerunt.

promovendae ad regulares dignitates, Doctoratus sive licentiae gradum suscipere, vel publicum testimonium ab Academia aliqua habere teneantur, & tamen aequum sit, ut ea doctrina polleant, quae onus sibi imponendum sustinere valeant, declaramus, & statuimus, ut Praelati, qui inquirendi munus suscipiunt, studiosi, ac diligenter inquirant, super doctrina ejusmodi personarum, juxta modum, & formam superius praescriptam, ut Nos, & pro tempore futuri Romani Pontifices, habita de illis vere informatione per processum qui ab inquirente transmittetur, certo statuere, ac judicare possimus, an persona promovenda vera sit talis, qualem dignitas illa, ad quam provehenda est, exigit, & requirit.

Ius praesentandi, vel eligendi habentes, praehortantur ad idoneos praesentandum, & eligendum.

§.14. Hortamur vero in visceribus Domini nostri Iesu Christi, ac paternae caritate monemus eos omnes, qui ab hac Sancta Sede nominandi, praesentandi, vel etiam eligendi futuros Episcopos, vel Abbates jus habent, ut serio apud se cogitent, quanti momenti sit hoc negotium, ex quo salus animarum, tranquillitas Reipublicae, incolumitas Religionis, propagatio fidei, aliaque permulta, & maxima bona dependent. Illud etiam saepe, & saepius ad mentem revocent, quod Sancta Tridentina Synodus admonet, nihil se ad Dei gloriam, & populorum salutem utilius posse facere, quam si bonos Pastores, & Ecclesiae gubernanda idoneos promoveri studeant, eosque alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, nisi quos digniores, & Ecclesiae magis utiles ipsi judicaverint, non quidem precibus, vel humano affectu, aut ambientium cupiditatibus, sed eorum exigentibus meritis praefici diligenter curaverint. De nominandis vero, praesentandis, vel eligendis ad Regulares dignitates praeter ea, quae superius observanda esse declaramus, illud quoque paternis his nostris hortationibus, & monitionibus adjiciendum censuimus, ut nominationis, praesentationis, vel electionis jus habentes, eos diligere studeant, atque omnino conentur, qui non modo eundem Ordinem sint ante professi, sed in eodem etiam satis diu laudabiliter versati; neque enim decet, ut Magistri aliorum esse incipiant, qui non fuerint ante discipuli, & subditis imperare praesumant, qui prius non didicerint Superioribus obedire.

Inquirentes praedictorum, ad diligenter exequendum moneat.

§.15. Eos denique, qui vel examinando, & inquirendo, vel testimonium ferendo, operam suam in hac re praestabunt, serio admonemus, ut ea fide, ac diligentia in negotio tanti momenti versentur, ut a Deo, & a Nobis laudem pro bono opere expectare valeant.

Sanctio penalis. D.P. An. 15. Maii.

Nulli ergo &c. Datum Romae in Monte Quirinali anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo nonagesimo primo, Idibus Maii, Pontificatus nostri Anno I.

Hic itaque Pont. hujusmodi facultates revocat, & immunitatem Ecclesiarum observari precipit.

Præventus hoc adimplere nequiverit; ita tamen, ut quando præfens temporum calamitas, & nimia, quæ jam invaluit perverforum hominum malitia id exposcit, aliquid, etiam ad terrorem delinquentium, & ad coercenda illorum facinora, ultra id quod præfca illa majorum nostrorum disciplina, & vera sacrorum canonum norma præfcriperat in quibusdam casibus congrua moderatione adhibita, permittamus.

§.2. Hac itaque nostra perpetuo valitura Constitutione, omnia, & quæcumque privilegia, indulta, & gratias, tam per prædictum Sixtum, ac Pium Quintum, quam alios quoscumque nostros Prædecessores, aut nosmetipsos, Sedem Apostolicamque, ejusve Legatos, super abducendis, vel extrahendis, ab Ecclesiis, Monasteriis, Sacellis, domibus regularibus, & secularibus, locisque Sacris, aut Religiosis, aliisque in casibus a jure permissis, hominibus certorum, tunc expressorum, vel non expressorum criminum reis, aut fraudulentis decoctoribus, etiam in odium certorum delictorum, & pro bono, pace, & quiete publica, & ex causis urgentissimis, ac necessariis, & æquipollentibus casibus in jure expressis, atque ex paritate, identitate, aut majoritate rationis extensis, perpetuo, vel ad certum nondum elapsum tempus, seu ad vitam alicujus Principis, aut beneplacitum, seu alias quomodolibet concessa, etiam iteratis, aut multiplicatis vicibus approbata, & innovata, ac usu recepta, literasque Apostolicas sub plumbo, aut in forma Brevis, seu alias quomodocumque desuper confectas, quarum tenores hic haberi volumus pro expressis, ac de verbo ad verbum insertis, sublata penitus omni differentia, ita ad unam tantum formam reducimus, & moderamus.

Certos tamen casus hic expressos excipit, in quibus laici delinquentes Curia seculari requirenti remitti debent.

§.3. Ut laicis, ad Ecclesias, locaque sacra, & religiosa prædicta confugientibus, si fuerint publici latrones, viarumque graffatores, qui itinera frequentata, vel publicas stratas obsident, ac viatores, ex insidiis aggrediuntur, aut depopulatores agrorum, quive homicidia, & mutilationes membrorum in ipsis Ecclesiis, earumve Cæmeteriis committere non verentur, aut qui proditorie proximum suum occiderint, aut Assassini, vel hæresis, aut læsæ Majestatis in personam ipsiusmet Principis rei, immunitas Ecclesiastica non suffragetur. Sed universis, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisque Ecclesiarum, & Monasteriorum Prælatibus, tam secularibus, quam cujusvis Ordinis Regularibus, districtè præcipiendo mandamus, & præcipimus, ut laicos in casibus prædictis delinquentes, ad eorum Ecclesias, Monasteria, domos, & alia loca supradicta sacra, seu Religiosa respective confugientes, & in eis se recipientes, atque morantes, qui prædicta delicta, eorumve aliquod, judicio suo commisisse videbuntur, quando a Curia seculari fuerint requisiti, & quilibet eorum fuerit requisitus, Ministris, & Officialibus Curia

secularis absque irregularitatis nota, aut alicujus censure Ecclesiastica incurfu, tradi, & consignari curent, & faciant, & quilibet eorum curet, & faciat.

§.4. Ne autem Curia secularis prædictæ Ministri facultate illos per se, & propria auctoritate extrahendi, & abducendi sui olim, ut præfertur, attributa, & per præfentes revocata, abutantur, Volumus, dictaque auctoritate decernimus, & declaramus, ut Curia secularis ejusque Judices, & Officiales, ab Ecclesiis, Monasteriis, locisque sacris prædictis, laicum aliquem, ut præfertur, delinquentem, in nullo, ex casibus supradictis sine expressa licentia Episcopi, vel ejus Officialis, & cum interventu persone Ecclesiastica, ab eo auctoritatem habentis, ad quos Solos, & non alios Episcopis inferiores, etiam si alii Ordinarii sint, aut nullius Diocesis, aut Conservatores, ab hac Sede specialiter, vel generaliter deputati, prædictam licentiam dandi, facultas pertineat. Occurrente autem casu in loco exempto, & nullius diocesis, tunc ad Episcopum viciniorum devolvatur hæc cognitio, & non ad alios, capere, extrahere, aut incarcerare non possint, nisi eo casu, quo ipse Episcopus, & dictæ persone Ecclesiastica requisita illos in delictis superius expressis culpabiles, tradere, aut capturæ, & carcerationi intervenire, & assistere recuserint; tuncque reverentiæ Ecclesiæ, & locis sacris debite memores, prædictos delinquentes, minori quo id fieri poterit, cum scandalo, & tumultu, extrahere curent.

§.5. Quodque delinquentes laici prædicti, postquam, ut præfertur, ab Ecclesiis, locisque sacris extracti, & capti fuerint, ad carceres Curia Ecclesiastica reponi, & inibi sub tuto, & firmo carcere, ac opportuna custodia, data illis, si opus fuerit, per Curiam secularem, detineri debeant, nec inde extrahi, Curiaque seculari prædictæ consignari, nec tradi possint, nisi cognitio prius per Episcopum, seu ab eo deputatum, an ipsi vere crimina superius expressa commiserint; tuncque demum de mandato Episcopi per Judicem Ecclesiasticum Curia seculari, quacumque appellatione postposita, consignentur.

§.6. De crimine vero hæresis, cognitio ad forum Ecclesiasticum tota pertineat, neque in ea Curia secularis se quoquomodo intromittat.

§.7. Sicuti etiam prohibemus, ne contra Ecclesiasticas personas, seculares, aut cujusvis Ordinis, vel Militiæ etiam Sancti Joannis Hierosolymitani regulares quoquomodo etiam vigore prædictorum privilegiorum, indultorum, aut concessionum, quæ omnia ad terminos juris per præfentes reducimus, procedant, aut se intromittant, illasve ab Ecclesiis, Monasteriis, Domibus, locisque sacris, aut religiosis, etiam in casibus in hac Constitutione expressis, extrahere, abducere, capere, carcerare, aut cognoscere de criminibus ad forum Ecclesiasticum pertinentibus, alias, quam de jure,

Et Curia secularis absque licentia Judicis Ecclesiastici nullo pacto accipiat.

Sed Ecclesiasticus prius videat an carceratus aliquod ex criminibus exceptis commiserit.

Criminis hæreticis cognitio totaliter fit fore Ecclesiastici.

Et omnium personarum Regularium in omnibus casibus.

Contravenientes penas hic enatratas incurant.

Clausula sublata, &c.

Clausula derogatorie.

jure, & per privilegia eisdem Ordinibus, aut militibus concessa permittitur, quomodolibet præsumant.

§.8. Quod si quis quacumque dignitate, & auctoritate præditus, præmissorum, aut alio quovis prætextu, quicquam præter, aut contra hujus nostre Constitutionis tenorem attentare præsumpserit, declaramus eum ipso facto censuras, & penas easdem incurere, quæ contra libertatis, juris, & immunitatis Ecclesiasticæ violatores per sacros Canones, & Conciliorum generalium, nostrorumque Prædecessorum Constitutiones sunt promulgatæ.

§.9. Sicut per quoscumque Judices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, in quavis causa, & instantia, judicari, & diffiniri debere, necnon irritum, decernimus, & inane, si secus super his, per quoscumque quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

§.10. Non obstantibus præmissis, tam Sixti, & Pii V. quam aliorum quorumcumque Prædecessorum nostrorum literis Apostolicis, privilegiis, indultis, & facultatibus, quibusvis personis etiam Imperiali, Regia, Ducali, aut alia quavis dignitate, & auctoritate fulgentibus, aut Rebuspublicis, Dominiis, Regnis, Provinciis, Civitatibus, Terris, & locis, eorumve Curis, Parliamentis, Senatibus, Consiliis, Communitatibus, Universitatibus, Collegiis, aut Præfidentibus, Præregibus, Gubernatoribus, Locatenentibus, Vicariis, Potestatibus, aliisque Magistratibus, Officialibus, Ministris, aut Consiliariis, ex prædictis, vel aliis etiam gravioribus, & urgentioribus causis; tam illorum intuitu, & contemplatione, sive ad eorum preces, & instantiam, quam etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, ac per modum statuti, & legis perpetuæ, etiam in vim contractus, & fratrum nostrorum consilio, sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis præservativis, restitutivis, mentis attestativis, derogatoriis derogatoriis, aliisque validissimis, efficacissimis, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & aliis decretis, etiam si inibi caveatur expresse, quod illis, nisi sub certis modis, & formis, & nisi de expresso eorum consensu, ad quorum favorem concessæ fuerint, derogari possint, & aliter factæ derogationes nullius sint roboris, vel momenti, & alias quomodolibet concessis etiam sæpius approbatis, & innovatis. Quæ omnia, & singula, ac illorum tenores pro expressis habentes, quatenus præmissis in aliquo adversentur, aut plures, quam superius expressos casus contineant, auctoritate, & tenore præmissis omnino, ac perpetuo tollimus, & abrogamus, ac ad terminos præfentis Constitutionis, quoad superius descripta dumtaxat, reducimus; & nolumus cuiquam de cætero suffragari, & qualibet alia dictæ

dis indulgentia generali, vel speciali, per quæ præfentibus non expressa, vel ad verbum non inserta effectus earum quomodolibet valeat impediri.

§.11. Ut autem præfentes literæ ad omnium notitiam facilius deducantur, mandamus illas in valvis S. Joannis Lateranen., & Principis Apostolorum, Basilicarum de Urbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ de more affigi, & publicari; eorum etiam exemplis inibi affixis, & dimissis, ac post publicationem hujusmodi volumus, & decernimus, ut omnes, & singulos, quos concernunt, & concernent in futurum, perinde ardeant, & afficiant, ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent. Earumdem vero præfentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, eandem fidem in judicio, & extra illud ubique gentium, & locorum haberi volumus, quæ eisdem originalibus literis haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

§.12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre moderationis, præcepti, mandatorum, decretorum, reductionum, declarationum, prohibitionis, sublacionis, abrogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romæ in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo nonagesimo primo, nono Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno primo.

XVIII.

Inhibetur Concionatoribus Regularibus Cremonen. ac absque licentia Episcopi popululum hortentur ad elemosynam.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad futuram rei memoriam.

§.1. R Eminiscimur dum Ecclesiæ Cremonensi, antequam ad Summi Apostolatus apicem divina dispositione assumpti fuerimus, ex concessione Apostolica præfsemus, nonnullos diversorum Ordinum Regulares in Civitate, & Diocesi Cremonen. degentes, prætextu privilegiorum ipsis Ordinibus concessorum a Sede Apostolica, aut antiquæ consuetudinis, vel alias in suis concionibus personas, aut loca pia, quæ ipsi vellent, aut etiam se ipsos, vel suos Fratres, ut ad eorum necessitates sublevandas Christiani fideles elemosynas conferant, etiam sine licentia Episcopi Cremonen. pro tempore existentis, seu ejus Vicarii in spiritualibus generalis commendare, ac fideles ipsos ad elargiend. elemosynas personis, aut locis ejusmodi posse monere, & hortari prætere; quod quidem in Episcopalis auctoritatis injuriam tendere manifestum est, cum & pauperum cura, &

Publicatione hujus constitutionis de mandata.

Sanctionem penalem adicit.

Dat. P. An. I. die 24. Maii.

Ex Regest. in Secret. Brevis.

Regulares prætextu suorum privilegiorum in concionibus ad elemosynas hortantur.

Fieri Imposse-
rum vetat
Gregorius.

eleemosynarum distributio ad proprium cu-
jusque loci Episcopum precipue pertineat.

§.2. Quare Nos hujusmodi abusum a di-
cta Civitate, quam precipua dilectione com-
plectimur, tollere volentes, universis quo-
rumcumque Ordinum, & militiarum regu-
laribus, ac etiam secularibus quantumlibet
exemptis, & quibuscumque privilegiis, im-
munitatibus, & exemptionibus nunc nunc
existentibus, & qui impostum quocumque
tempore fuerint, auctoritate Apostolica
tenore presentium, sub Nostra, & Sedis
Apostolica indignationis, & interdicti ipso
facto incurren. poena perpetuo prohibemus,
atque interdiciamus, ne in Civitate, & Dice-
cesi praedicta ullo unquam tempore perso-
nas, aut pia loca, praeterquam ab Episcopo
Cremonen. aut ejus Vicario in spiritualibus
generali in Civitate nominata, & extra eam
in Dioecesi a Parocho illius loci commen-
dare, nec pro eis collectas eleemosynarum
facere, seu fieri curare quoquo modo au-
deant, vel praesumant, sed neque personas
ab ipso Episcopo, vel ejus Vicario ad colli-
gendas eleemosynas in ipsorum regularium,
vel secularium quomodolibet exemptorum
Ecclesiis deputatas, quominus illas colligere,
& sibi consignari facere libere valeant, quo-
quomodo impediunt, vel perturbent.

Potestatem
Episcopo fa-
cit inobedi-
entis puniendi.

§.3. Quod si secus a quoquam quavis
auctoritate scierit, vel ignoranter conti-
gerit attentari; Episcopus Cremonen. pro
tempore existens, aut ejus Vicarius in eum
pro qualitate culpa severe animadvertere
valeat.

Derogans co-
ntrariis.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus,
& Ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesia-
rum, & Ordinum hujusmodi Juramento,
Confirmatione Apostolica, vel quavis firmi-
tate alia roboratis statutis, & consuetudi-
nibus, privilegiis quoque Indultis, & Li-
teris Apostolicis eisdem Ecclesiis, & Ordini-
bus, eorumque Superioribus, & personis
in genere, vel in specie, ac alias in contra-
rium quomodolibet concessis, confirmatis,
& approbatis. Quibus omnibus illorum te-
nores, ac si de verbo ad verbum infererentur,
presentibus pro expressis habentes, illis
alias in suo robore permanentibus, hac vice
dumtaxat specialiter, & expresse derogamus,
& ceterisque contrariis quibuscumque.

Episcopum
mores, ut re-
gularibus se-
mel in anno
id concedat.

§.5. Monemus tamen ipsam Episco-
pum, ejusque Vicarium, ut saltem semel
in anno cuilibet concionatori regulari licen-
tiam concedat colligendi eleemosynas pro
suo Monasterio loci, in quo praedicat, si il-
lud vere indigere cognoverit.

Dat. die 24.
Maii 1591.
An.I.

Datum Romae in Monte Quirinali sub
Annulo Piscatoris die 24. Maii 1591. Pon-
tificatus nostri Anno I.

XIX.

Constitutiones Collegii Germanici de Ur-
be non obligant Rectorem, & Collegia-
les ad ipsarum observantiam sub gravi,
nisi in his tantum, quae ex sui natura pec-
catum includunt.

Ex Regest. in
Secret. Brev.

GREGORIUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Expedit interdum ea, quae per Romanos
Pontifices, licet originis suae initio pro-
vido consilio statuta sunt, ad conscientia-
rum scrupula removenda aliquantulum mo-
derari.

Exordium.

§.1. Sane cum alias sael. record. Grego-
rius Papa XIII. Praedecessor noster ad felicem
directionem, & prosperum gubernium
Collegii Germanici de Urbe a se pridem
erecti, illiusque Alumnorum, Superiorum-
que, & aliorum ibi degentium provida con-
sideratione prospiciens nonnullas Regulas,
Constitutiones, & Ordinationes illius Col-
legii regimen concernentes per suas literas
Kalendis Aprilis Pontificatus sui Anno XII.
datas ediderit, quas in virtute sanctae obe-
dientiae, & sub obestatione divini Iudicii,
conscientiam quoque ipsius Collegii Recto-
ris desuper onerando observari praecipit, ac
alias prout in ipsis literis plenius conti-
netur.

Gregorius
XIII. Consti-
tutionum ob-
servantiam
mandavit sub
obestatione
divini Iudicii

§.2. Cumque sicut accepimus, ex hoc
tam superiorum, quam subditorum menti-
bus scrupulus generetur, ne omnia in dictis
literis contenta, quae plurima sunt, & mi-
nima, ad peccati poenam obligent.

Scrupulu ex-
ortum, ne sin-
gula sub pec-
cati poenam
obligent.

§.3. Nos omnem super praemissis dubi-
tandi materiam praecidere, simulque con-
scientiarum Rectoris, & Collegialium per-
sonarum dicti Collegii securitati consulere
volentes, ac literarum praedictarum tenores
presentibus pro sufficienter expressis habentes,
motu proprio, & ex certa nostra
scientia, per praesentes Apostolica auctoritate
decernimus, & declaramus, Praeceptum,
& verba praedicta, ac alia in eisdem literis
contenta ad peccati poenam, nisi in his tan-
tum, quae ex sui natura peccatum inducunt,
minime obligare: neque ipsius Gregorii
Praedecessoris voluntatis fuisse, ipsos Superi-
ores, & subditos ex his peccati poenam
incurrere, sed eo pacto Constitutionum, &
Ordinationum praedictarum observantiam
arctiori studio illis commendare, & sicque
deinceps ab omnibus interpretari debere.

Declaratio
de qua in Ru-
brica.

§.4. Non obstantibus praedictis literis,
ac aliis Constitutionibus, & Ordinationibus
Apostolicis, ac dicti Collegii statutis, &
consuetudinibus etiam juramento, & Apo-
stolica, vel alia confirmatione roboratis,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantia tol-
lit.

§.5. Hortamur autem in Domino eosdem
Rectorem, Superiores, & Collegiales per-
sonas Collegii praedicti, ut hujus declara-
tionis praetextu, ordinationum praedicta-
rum observantiam, nec ullatenus rela-
xent,

Hortatur ta-
men ad dd.
Constitutio-
num sedulam
observantiam

Dat. die 29.
Maii 1591.
An.I.

xent, neque minori, quam antea studio
complexantur.

Datum Romae in Monte Quirinali sub
Annulo Piscatoris die 29. Maii 1591. Pon-
tificatus nostri Anno I.

XX.

Moderatio Constitutionis a Sixto V. editae,
contra Abortum quovis modo procuran-
tes, & eorum complices.

Constitutionem Sixti V. quae incipit Effra-
natam vide supra fol. 23.

GREGORIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Causa hujus
moderationis.

Sedes Apostolica pia mater assidue sen-
tiens ponderis sibi incumbentis in pro-
curanda salute animarum, pretioso Christi
Domini sanguine redemptarum, gravita-
tem, & magnitudinem, & re tanti momen-
ti, ut par est, magis in dies sollicita, eum-
demque optimum finem semper ante oculos
propositum habens, nihil unquam inten-
tatum praetermittit eorum, quae ad fide-
lium animas in viam salutis dirigendas ju-
dicat pertinere. Quare nemini mirum videri
debet, si interdum quidem contumacia-
rum fidelium audaciam poenarum severitate
deterret. Rursus eisdem, si ad cor re-
dire velint, & peccati veniam humiliter
exposcere, maternum aperit sinum, viam-
que ad poenitentiam eis aernit faciliorem,
ac mansuetudine congrua rigorem temperat,
prout in Domino conspiciet salubriter
expedire.

Sixtus V. con-
tra abortum
procurantes
edidit bullam
in rubr. citat.

§.1. Dudum siquidem sael. rec. Sixtus
Papa V. Praedecessor noster, justitiae zelo
accensus, contra procurantes abortum foetus,
tam animati, quam inanimis, ejusque
gravissimi sceleris participes, & adjuvatores,
necnon contra eos, qui mulierum foecunditatem
impediunt, & sterilitatis potiones,
seu venena praebent, Constitutionem edidit,
sub dat. 4. Kalend. Novembris, Pon-
tificatus sui anno tertio, per quam ultra di-
versas, spirituales, & temporales poenas,
etiam inter alia excommunicationis sententiam
contra eos promulgavit, sibi, &
successoribus suis tantum absolventi facultate
reservavit, prout in eadem Consti-
tutione plenius continetur.

Quam hinc
Pont. mode-
ratione quo ad
reservatione
abolitionis
ab excommu-
nicatione.

§.2. Cum igitur postmodum experien-
tia docuerit, ex remedio hujusmodi, non
eam, quae sperabatur, utilitatem, & fru-
ctum provenisse, verum potius multis Sa-
tanæ malitia ad peccandum inducitis, diffi-
ciliori, ob soli Sedi Apostolicae reservatam
absolventi facultatem, reddito ad poeni-
tentiam aditu, eos a nefariis hujusmodi fla-
gitis perpetrandis non solum non retraxisse,
sed etiam plurimorum sacrilegiorum,
gravissimorumque peccatorum, & scelerum
occasionem dedisse: Nos propterea
Bull. Rom. Tom. V. Par. I.

animadvertentes, gladium Ecclesiae disci-
pline, praesertim quoad censuras, & poe-
nas spirituales, ita exercendum esse, ut ad
medicinam tendat, non ad perniciem ani-
marum, aeternumque Pastorem, cujus vi-
ces in terris gerimus, quantum (divina ejus
gratia adjuvante) possumus, imitari volentes,
qui venit animas hominum salvare, non
perdere, veninique quantumcumque gra-
viter, & enormiter deliquerit, viam salu-
tis praeslitit, quin potius ad eam assequen-
dam copiosa remedia adhibuit, ac Nobis
reliquit, & simul utilius censentes, ubi
nec de homicidio, nec de animato foetu
agitur, poenas non imponere duriores iis,
quae per sacros Canones, & leges prophanas
sunt inflatae, habita super hoc, cum Vene-
rabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinali-
bus, super negociis, & consultationibus
Episcoporum deputatis, matura delibera-
tione, de eorum consilio, Constitutionem
praedictam sic duximus moderandam, ut
a peccato, & excommunicatione contra
personas ibi expressas lata, tam quoad eos,
qui haecenus deliquerunt, quam quoad il-
los, qui post nostram Constitutionem in eisdem
casibus deliquerint, quilibet presbyter,
tam secularis, quam cujusvis Ordinis
regularis ad Christianidelium confessiones au-
diendas, & ad hos casus specialiter per loci
Ordinarium deputatus plenam, & liberam
in foro conscientiae tantum, absolventi ha-
beat facultatem, eandem prorsus, quam
idem Sixtus Praedecessor, sibi ac suis suc-
cessoribus reservavit.

Et etiam quo
ad procuran-
tes abortum
foetus inani-
mis.

§.3. Quo vero ad poenas procurantium
abortum foetus inanimis, aut exhibentium
mulieribus, vel sumentium, venena steri-
litalis, aut quocumque modo auxilium, vel
consilium eis dantium, in praedicta Consti-
tutione contentas, Constitutionem praeser-
tam, in ea parte ubi de his agit, ad termi-
nos juris communis, ac Sacrorum Cano-
num, & Concilii Tridentini dispositionem,
auctoritate Apostolica tenore presentium,
tam quoad praeterita, quam quoad futura,
perpetuo reducimus, perinde, ac si eadem
Constitutio in hujusmodi parte numquam
emanasset.

Clausula de-
rogatorie.

§.4. Non obstantibus eadem Praedeces-
soris nostri Constitutione, quam quoad re-
liqua omnia, praeter contenta in hac nostra
Constitutione, in suo robore omnino per-
manere volumus, ceterisque contrariis
quibuscumque.

Exemplorum
fides.

§.5. Volumus autem, ut presentium
transumptis, notarii publici manu subscrip-
tis, & sigillo Praelati Ecclesiae munitis
eadem prorsus fides habeatur in iudicio,
& extra illud, quae eisdem originalibus ha-
beretur, si forent exhibitis, vel ostensis.

Sanctio poe-
nalis.

§.6. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostrarum moderatio-
nis, reductionis, & voluntatum infringere,
vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare praesumpserit, indi-
gnationem Omnipotentis Dei, ac Beato-
rum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se
noverit incursum.